

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
இலங்கை மத்திய வங்கி
CENTRAL BANK OF SRI LANKA

සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

30, ජනාධිපති මාවත, කොළඹ 01, ශ්‍රී ලංකාව

දුරකථන අංක : 2477424, 2477423, 2477418

ෆැක්ස් : 2346257, 2477739

ඊ-මේල් : dcommunications@cbsl.lk, communications@cbsl.lk

වෙබ් අඩවිය www.cbsl.gov.lk

ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2019 පෙබරවාරි මස 22 දින

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය: 2019 - අංක 01

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය, 2019 පෙබරවාරි මස 21 වැනි දින පැවති රැස්වීමේදී වාණිජ බැංකු වෙතැති සියලුම රුපියල් තැන්පතු වගකීම්වලට අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය, 2019 මාර්තු මස 01 වැනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි සියයට 5.00 දක්වා ප්‍රතිශතාංක 1.00 කින් අඩු කිරීමට තීරණය කළේය. තවද, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වා ගැනීමට මුදල් මණ්ඩලය තීරණය කළ අතර, ඒ අනුව, නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 8.00 සහ සියයට 9.00 මට්ටමේ පවතී. මැදිකාලීනව උද්ධමනය මැදි තනි අගයක මට්ටමේ ස්ථායී ලෙස පවත්වා ගැනීම මගින් ආර්ථිකයට සිය උපරිම වර්ධන මට්ටමට ළඟාවීම සඳහා සහාය වීමේ පුළුල් අරමුණ ඇතිව, දේශීය ආර්ථිකයේ සහ දේශීය මූල්‍ය වෙළඳපොළ තුළ මෙන්ම ගෝලීය ආර්ථිකයේ දැනට පවත්නා සහ අපේක්ෂිත වර්ධනයන් විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් අනතුරුව මුදල් මණ්ඩලය විසින් මෙම තීරණය ගනු ලැබීය.

ආර්ථික වර්ධනය උපරිම වර්ධන මට්ටමට වඩා අඩු මට්ටමක පවතී

පවතින මූලික දර්ශක සහ පුරෝකථන අනුව 2018 වසරේ සිව්වන කාර්තුවේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ මූර්ත ආර්ථික වර්ධන වේගය අඛණ්ඩව අඩු මට්ටමක පවතිනු ඇති අතර, 2019 වසරේදී ද එය මධ්‍යස්ථ මට්ටමක පවතිනු ඇත. අඩු උද්ධමනකාරී පරිසරය, තරගකාරී විනිමය අනුපාතිකය සහ ආයෝජන දිරිගැන්වීම සඳහා වූ සුදුසු ප්‍රතිපත්තිවල බලපෑම තුළින් මැදි කාලයේදී ආර්ථිකය ක්‍රමයෙන් උපරිම වර්ධන මට්ටමට ළඟා වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

2019 ජනවාරි මාසයේදී උද්ධමනය ඉහළ ගියද, මැදි කාලීන උද්ධමන අපේක්ෂා තවදුරටත් හිතකර මට්ටමක පවතී

කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයෙහි (කො.පා.මි.ද.) සහ ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයෙහි (ජා.පා.මි.ද.) වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වෙනස මත පදනම්ව ගණනය කරනු ලබන මතුපිට උද්ධමනය සහ මූලික උද්ධමනය, ප්‍රධාන වශයෙන් නිවාස කුලී සහ අධ්‍යාපනය වැනි ඇතැම් අයිතමවල වියදම් ඉහළ යෑම හේතුකොටගෙන ආහාර නොවන කාණ්ඩයේ උද්ධමනය ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, 2019 ජනවාරි මාසයේදී ඉහළ ගියේය. මැන කාලීනව සිදු කරනු ලැබූ ඉන්ධන මිල ගණන් ඉහළ නැංවීම මෙන්ම ඇතැම් භාණ්ඩවලට අදාළ පරිපාලිත මිල ගණන්වල සිදු විය හැකි ඉහළ යෑම් ඉදිරි මාස කිහිපය තුළදී මිල පීඩනයක් ඇති කිරීමට හේතු වනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, ඉදිරි කාල සීමාව තුළදී දේශීය සැපයුම් අංශයේ වර්ධනය තවදුරටත් හිතකර ලෙස පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. 2019 වසර තුළදී සහ ඉන් ඉදිරියේ දී උද්ධමනය අපේක්ෂිත මට්ටම වන සියයට 4-6 පරාසයේ පවතිනු ඇතැයි පුරෝකථන මගින් පෙන්නුමේ කෙරේ.

අභියෝගාත්මක ගෝලීය ආර්ථික තත්ත්ව මධ්‍යයේ වුවද, 2019 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ විදේශීය අංශය යම් වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර ඇත

අපනයනවල මන්දගාමී වර්ධනයක් පවතින අතරතුර මෝටර් රථ සහ අත්‍යවශ්‍ය නොවන පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයනය සීමා කිරීම සඳහා රජය සහ මහ බැංකුව විසින් ගන්නා ලද ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් 2018 වසර අවසාන කාලයේ දී ආනයන වියදම් අඩු විය. මෙම වර්ධනයන් හේතුවෙන්, 2018 වසරේ

නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර් යන මාස වලදී වෙළඳ හිඟය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. 2018 වසරේදී විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ ලැබීම්වල සුළු පහළ යෑමක් වාර්තා වුවද, සංචාරක කටයුතු ආශ්‍රිත ඉපැයීම් සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය වීම ගෙවුම් තුලනයේ වර්තන ගිණුම මත තවදුරටත් හිතකර බලපෑමක් ඇති කළේය. මූල්‍ය ගිණුම සලකා බලන විට, 2019 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ සඳහා විදේශ ආයෝජන ශුද්ධ ලැබීමක් වාර්තා විය. වෙනස්වන ගෝලීය මූල්‍ය තත්ත්වය තුළ රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ වෙත ශුද්ධ වශයෙන් ආයෝජන ලැබීම සහ ආනයන පහළ යෑම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා රුපියල යම් ප්‍රමාණයකට ශක්තිමත් විය. මේ අතර, 2019 ජනවාරි මාසයේදී කල්පිරුණු එ.ජ. ඩොලර් බිලියනයක ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර ශ්‍රී ලංකාව විසින් නියමිත පරිදි ආපසු ගෙවන ලදී. 2019 ජනවාරි මස අවසානය වන විට දළ නිළ විදේශ සංචිත ප්‍රමාණය එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.2 ක් වූ අතර, එය මාස 3.4 ක ආනයන ආවරණය කර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් විය.

දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ තුළ අඛණ්ඩව හිඟ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයක් පවතී

2018 නොවැම්බර් මාසයේදී ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය සියයට 6.00 දක්වා ප්‍රතිශතාංක 1.50 කින් අඩු කරමින් දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ සඳහා ද්‍රවශීලතාව සපයනු ලැබුවද, ද්‍රවශීලතා හිඟ තත්ත්වය තවදුරටත් අඛණ්ඩව ඉහළ මට්ටමක පැවතිණි. හිඟ ද්‍රවශීලතා වාතාවරණය තුළ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සුදුසු පරිදි විවට වෙළඳපොළ කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කළ අතර, කෙටි කාලීන මුදල් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික කොර්ඩෝවේ ඉහළ සීමාව ආසන්නයෙහි පවත්වාගෙන ගනු ලැබිණි. අනෙකුත් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික නාමික සහ මූර්ත වශයෙන් තවදුරටත් ඉහළ මට්ටම්වල පැවතිණි.

හිඟ වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය සහ ඉහළ පොලී අනුපාතික පැවතිය ද, 2018 වසර තුළ දී රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික යන දෙඅංශයම සඳහා සපයන ලද ණයෙහි වර්ධනය අපේක්ෂිත මට්ටම ඉක්මවා ගියේය. ආනයන සීමා කිරීම සඳහා ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්තිවලට පෞද්ගලික අංශයේ ණය ලබාගන්නන් විසින් කෙටිකාලීනව ප්‍රතිචාර දැක්වීම මෙන්ම, ඒ ආශ්‍රිත අපේක්ෂා මේ සඳහා කිසියම් දුරකට හේතු විය. රජය බොහෝ දුරට දේශීය මූල්‍යන මූලාශ්‍ර වෙත යොමු වූ අතර,

රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්ගේ දුර්වල මූල්‍ය කාර්ය සාධනයද ණය වර්ධනය සඳහා දායක විය. කෙසේ වෙතත්, බැංකු අංශයේ ශුද්ධ විදේශ වත්කම් පහළ යෑම හේතු කොටගෙන, 2018 වසර අවසානයේදී පුළුල් මුදල් සැපයුමෙහි (M_{2b}) වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය අපේක්ෂිත පරිදි මන්දගාමී විය.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය මගින් දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතා හිඟය අඩු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ

දේශීය ආර්ථිකයේ සහ මූල්‍ය වෙළඳපොළෙහි වර්තමාන සහ අපේක්ෂිත වර්ධනයන් අනුව, දැනට පවතින මධ්‍යස්ථ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම යෝග්‍ය බව මුදල් මණ්ඩලයේ නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වෙතත්, දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ තුළ අඛණ්ඩව පවතින ඉහළ ද්‍රවශීලතා හිඟය සඳහා පිළියම් යෙදීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිමය මැදිහත්වීමක් අවශ්‍ය බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. ඒ අනුව, වාණිජ බැංකු වෙතැති සියලුම රුපියල් තැන්පතු වගකීම්වලට අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR), 2019 මාර්තු මස 01 දිනෙන් ඇරඹෙන සංචිත පවත්වාගෙන යෑමේ කාලපරිච්ඡේදයේ සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි දැනට පවතින සියයට 6.00 සිට සියයට 5.00 දක්වා ප්‍රතිශතාංක 1.00 කින් පහළ දැමීමට මුදල් මණ්ඩලය තීරණය කළේය. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR) දැනට පවතින මට්ටමේ නොවෙනස්ව පවතී.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය:	ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය අඩු කරන ලද අතර, ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික නොවෙනස්ව පවතී
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	සියයට 8.00
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	සියයට 9.00
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR)	සියයට 5.00

තොරතුරු සටහන:

මහ බැංකු අධිපති ආචාර්ය ඉන්ද්‍රජිත් කුමාරස්වාමි මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අද දින (2019 පෙබරවාරි මස 22) පෙ.ව. 11.30 ට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ජෝන් එක්ස්ටර් ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී මාධ්‍ය හමුවක් පැවැත්වේ.

මීළඟ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2019 අප්‍රේල් මස 10 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතය.

දත්ත ඇමුණුම:

සංඛ්‍යා සටහන 01: උද්ධමනය

මාසය		මාර්-18	ජුනි-18	සැප්-18	ඔක්-18	නොවැ-18	දෙසැ- 18	ජන- 19
මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	4.2	4.4	4.3	3.1	3.3	2.8	3.7
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	2.8	2.5	0.9	0.1	1.0	0.4	1.2
මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	3.4	3.4	3.8	3.8	3.4	3.1	5.5
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	1.9	1.8	3.1	3.4	3.1	3.1	5.1

මූලය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 02: මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා (තාවකාලික)

දර්ශකය	ප්‍රමාණය (බිලියන රුපියල්)					වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස				
	මාර්-18	ජුනි-18	සැප්-18	නොවැ-18	දෙසැ-18	මාර්-18	ජුනි-18	සැප්-18	නොවැ-18	දෙසැ-18
සංචිත මුදල්	997	999	1,011	942	961	11.8	12.0	11.2	3.3	2.3
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	6,607	6,748	6,933	7,043	7,128	16.4	14.9	13.1	13.9	13.0
ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	106	101	8	(43)	(67)	128.6	141.1	(27.0)	(163.9)	(155.1)
ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	6,500	6,646	6,926	7,086	7,195	7.5	8.6	13.1	15.8	16.3
රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය	2,278	2,273	2,427	2,464	2,515	2.9	1.7	9.2	14.0	16.0
රාජ්‍ය සංස්ථා සඳහා ලබා දුන් ණය	557	619	656	715	755	(2.6)	8.5	27.1	41.7	40.7
පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය	5,022	5,156	5,356	5,509	5,561	15.3	14.9	15.4	16.2	15.9
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M ₄)	8,112	8,292	8,502	8,612	8,730	16.7	14.8	12.5	12.4	12.0

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන 03: පොලී අනුපාතික

පොලී අනුපාතික (%)	2018 මාර්. අවසානයට	2018 ජුනි අවසානයට	2018 සැප්. අවසානයට	2018 නොවැ. අවසානයට	2018 දෙසැ. අවසානයට	2019 ජන. අවසානයට	2019 පෙබ 21 දිනට
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික							
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	7.25	7.25	7.25	8.00	8.00	8.00	8.00
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	8.75	8.50	8.50	9.00	9.00	9.00	9.00
බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR)	8.41	8.50	8.40	8.96	8.95	9.00	8.99
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික (ප්‍රාථමික වෙළෙඳපොළ)							
දින 91	8.17	8.32	8.56	10.01	-	-	9.55
දින 182	-	8.85	-	9.99	9.99	9.87	9.87
දින 364	9.69	9.39	9.51	11.20	11.20	10.69	10.73
ණය අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය (AWPR) (සතීපතා)	11.55	11.33	11.74	12.03	12.09	12.27	12.08
බර්ත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය (AWLR)	14.04	14.05	14.27	14.50	14.40	-	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ණය අනුපාතිකය (AWNLR)	14.25	13.94	14.22	14.51	14.44	-	-
තැන්පතු අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය (AWDR)	9.00	8.92	8.69	8.77	8.81	8.85	-
බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWFDR)	11.41	11.26	10.84	10.81	10.85	10.91	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDR)	10.33	10.57	9.72	10.38	10.94	-	-

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව